

Badania diagnostyczne w nefrologii

1

JOLANTA FIJAŁKOWSKA-MORAWSKA

2014-02-24

Diagnostyka chorób nerek

2

- Badanie podmiotowe - wywiad
- Badanie przedmiotowe
- Badania laboratoryjne
- Badania obrazowe
- Biopsja nerki

Wywiad

3

Wywiad negatywny

lub

Objawy niecharakterystyczne:

- nudności, wymioty
- utrata apetytu
- bóle brzucha i okolicy L-S
- senność
- duszność
- obrzęki
- nadciśnienie tętnicze

Wywiad

4

Objawy specyficzne dla układu moczowego:

- zmiany ilości oddawanego moczu (anuria, oliguria lub poliuria),
- zmiany zabarwienia moczu (krwiomocz, ale także leki i niektóre schorzenia ogólnoustrojowe),
- objawy dyzuryczne

Badanie przedmiotowe

5

Bez odchyleń od stanu prawidłowego
w badaniu przedmiotowym

lub

Objawy niespecyficzne dla chorób
układu moczowego

- podwyższone RR
- bladość skóry
- przepełnione żyły szyjne
- obrzęki

Badanie przedmiotowe

6

Objaw charakterystyczny dla chorób
układu moczowego:

- dodatni objaw Goldflama

Badania laboratoryjne

7

- Badania moczu: ogólne, bakteriologiczne, oznaczanie stężenia kreatyniny, kwasu moczowego i wydalania elektrolitów (sodu, potasu, wapnia, fosforanów).
- Morfologia krwi.
- Badania biochemiczne krwi: mocznik, kreatynina, kwas moczowy, elektrolity, wapń, fosforany, równowaga kwasowo-zasadowa.

Badanie ogólne moczu

8

Ogólna ocena moczu:

- barwa i przejrzystość
- ciężar właściwy
- pH
- białko
- glukoza
- hemoglobina
- urobilinogen/bilirubina
- ciała ketonowe

Badanie ogólne moczu

9

Badanie osadu moczu:

- leukocyty
- erytrocyty
- komórki nabłonkowe cewek nerkowych
- wałeczki

Badanie ogólne moczu

10

Barwa i przejrzystość

Norma:

przejrzysty, żółty

W stanach patologii:

- ciemnożółty lub ciemnobrązowy – bilirubinuria, odwodnienie
- czerwony – hemoglobinuria, mioglobinuria, porfiria, fenazopirydyna
- pomarańczowy - rifampicyna
- mętny, biały – ropomocz, obecność kryształów

Badanie ogólne moczu

11

Ciężar właściwy

- Zależy od ilości i jakości cząsteczek zawartych w moczu:
NaCl, mocznik, glukoza, białko
- Niski ciężar właściwy moczu – pierwszy sygnał schorzeń cewkowo-śródmiąższowych

Badanie ogólne moczu

12

Ciężar właściwy

Norma:

1,014 – 1,024

(ale może być 1,003 – 1,035)

W stanach patologii:

- Stały c.wł. 1,010 = osmolarność 285 mOsm/kg H₂O = mocz izoosmotyczny z osoczem krwi (utrata zagęszczania moczu, niewydolność nerek)
- Wysoki ciężar właściwy moczu (znaczone odwodnienie organizmu, substancje hiperosmolarne np. śr. kontrastowe)

Badanie ogólne moczu

13

pH

Zależy od równowagi kwasowo-zasadowej ustroju

Norma:

< 7,0 (5,6 – 6,0)

W stanach patologii: > 7,0

- obecność bakterii ureazododatnich
- obecność wodorowęglanów w moczu

Badanie ogólne moczu

14

Glukoza

Norma:

nieobecna w prawidłowym moczu

W stanach patologii - glukozuria:

- Hiperglikemia (próg nerkowy 160 – 180 mg/dl)
- Upośledzona reabsorbcja glukozy w cewkach bliższych

Badanie ogólne moczu

15

Ciała ketonowe

Norma:

nieobecne w prawidłowym moczu

W stanach patologii:

- głódzenie
- cukrzyca

Badanie ogólne moczu

16

Bilirubina, urobilinogen

Norma:

nieobecne w prawidłowym moczu

W stanach patologii:

- żółtaczka zaporowa
- żółtaczka miąższowa

Badanie ogólne moczu

17

Hemoglobina

Norma:

nieobecna w prawidłowym moczu

W stanach patologii należy ocenić:

- erytrocyturię
- mioglobinurię

Badanie ogólne moczu

18

Przyczyny białkomoczu:

- **Przednerkowe**
  - mioglobina
  - hemoglobina
  - łańcuchy lekkie lub ciężkie immunoglobulin
- **Nerkowe**
  - uszkodzenie czynnościowe lub strukturalne kłębuszków lub cewek nerkowych
- **Zanerkowe**
  - stany zapalne dróg moczowych
  - wydzielanie białka Tamma i Horsfalla przez cewki dystalne

Badanie ogólne moczu

19

Białko

Test paskowy - niedoskonałości:

- nie różnicuje wyników (+) zależnie od ciężaru właściwego moczu
- nie wykrywa białka Bence-Jonesa
- wyniki fałszywie (+) przy zanieczyszczeniu próbki niektórymi antyseptykami, fenazopirydyną, przy pH moczu $> 8,0$, przy masywnym krwiomoczu

Badanie ogólne moczu

20

Białko

Norma:

do 150 mg/dobę (<30 mg albumin oraz <50 mg globulin, białko Tamma-Horsfala, łańcuchy lekkie itp.)

W stanach patologii:

0,15g/dobę – dalsza obserwacja (glomerulopatie)

< 0,5 g/dobę – białkomocz znikomy

0,5-3,5 g/dobę – białkomocz mierny

> 3,5 g/24 h/1,73 m² – białkomocz nerczycowy

Badanie ogólne moczu

21

- Orientacyjnie można określić utratę białka z moczem na podstawie stosunku ilości białka do kreatyniny (w mg) w jednorazowej, najlepiej porannej porcji moczu:

500 mg białka/100 mg kreatyniny =>
utrata białka około 5 g/dobę.

Badanie ogólne moczu

22

- Białkomocz dobowy oznacza się z dobowej zbiorki moczu, która zaczyna się od drugiej porannej porcji moczu, a kończy pierwszą poranną porcją moczu następnego dnia.

Badanie ogólne moczu

23

Białkomocz

- **czynnościowy**
  - w chorobach gorączkowych, po przegrzaniu organizmu,
  - po dużym wysiłku fizycznym,
  - w stanach stresowych,
  - przy lordozie lędźwiowej,
  - przy długim przebywaniu w pozycji stojącej - ortostatyczny
- **przelewowy** – nadmierna produkcja białek (szpiczak mnogi, choroba łańcuchów lekkich)

- **wydzielniczy** – sekrecja białka przez dalsze odcinki dróg moczowych (zakażenia, nowotwory)
- **kłębuszkowy** – uszkodzenie błony filtracyjnej kłębuszka nerkowego (pierwotne i wtórne glomerulopatie)
- **cewkowy** – upośledzenie resorpcji białek w uszkodzeniu cewek nerkowych (niebakteryjne choroby cewkowo-śródmiąższowe, zakażenia układu moczowego)

Badanie ogólne moczu

25

Białkomocz:

- wybiórczy
białka o małych rozmiarach cząsteczki,
głównie albuminy
- niewybiórczy
białka o różnej wielkości cząsteczek,
o małych i dużych rozmiarach

Badanie ogólne moczu

26

Mikroalbuminuria

(aktualnie nie zaleca się używania tego terminu)

Wczesny marker:

- uszkodzenia bariery filtracyjnej,
- uszkodzenia śródbłónka w cukrzycy, nadciśnieniu tętniczym
- czynnik ryzyka powikłań sercowo-naczyniowych u chorych z cukrzycą i nadciśnieniem tętniczym

Badanie ogólne moczu

27

Mikroalbuminuria = albuminuria umiarkowanego stopnia

- Mikroalbuminuria
30-300 mg/dobę
- Wskaźnik albumina/kreatynina w 1. porannej porcji moczu
3-30 mg/g

Badanie ogólne moczu

28

Albuminuria i białkomocz wg KDIGO 2012

Wskaźnik	Kategoria		
	Prawidłowe stężenie lub łagodne zwiększenie	Umiarkowane zwiększenie	Poważne zwiększenie
Alb/Cr [mg/g]	< 30	30 - 300	> 300
Alb/Cr [mg/mmol]	< 3	3 – 30	> 30
Alb w DZM [mg/d]	< 30	30 - 300	> 300
B/Cr [mg/g]	< 150	150 – 500	> 500
B/Cr [mg/mmol]	< 15	15 – 50	> 50
B w DZM [mg/d]	< 150	150 - 500	> 500
Test paskowy (B)	(-) lub ślad	Ślad do (+)	(+) lub więcej

Badanie ogólne moczu

29

- Konieczność oznaczania 2 x albuminy w moczu w odstępie kilku dni (zmiennność biologiczna albuminy).
- Klasyczne testy paskowe wykrywają albuminurię > 300 mg/g kreatyniny
- Testy paskowe do wykrywania mikroalbuminurii > 30 mg/g kreatyniny

Badanie osadu moczu

30

Erytrocyturia (krwinkomocz)

Norma: do 3 w p.w.

- Pochodzenia kłębuszkowego – zmienny kształt (erytrocyty dysmorficzne)
- Pochodzenia pozakłębuszkowego – jednolity kształt

Erythrocyturia (krwinkomocz)

31

Badanie osadu moczu

32

Przyczyny krwinkomoczu:

- **Pozanerkowe:**
skazy krwotoczne, choroby sercowo-naczyniowe, sarkoidoza, białaczki
- **Urologiczne:**
guzy, kamica, ciała obce, tbc, urazy, endometrioza, wady rozwojowe
- **Nefrologiczne:**
glomerulopatie pierwotne, poinfekcyjne, wrodzone, choroby autoimmunologiczne, cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek, zakrzepica żył nerkowych, zator tętnic nerkowych, anomalie naczyniowe, zwyrodnienie wielotorbielowate nerek, martwica brodawek nerkowych

Badanie osadu moczu

33

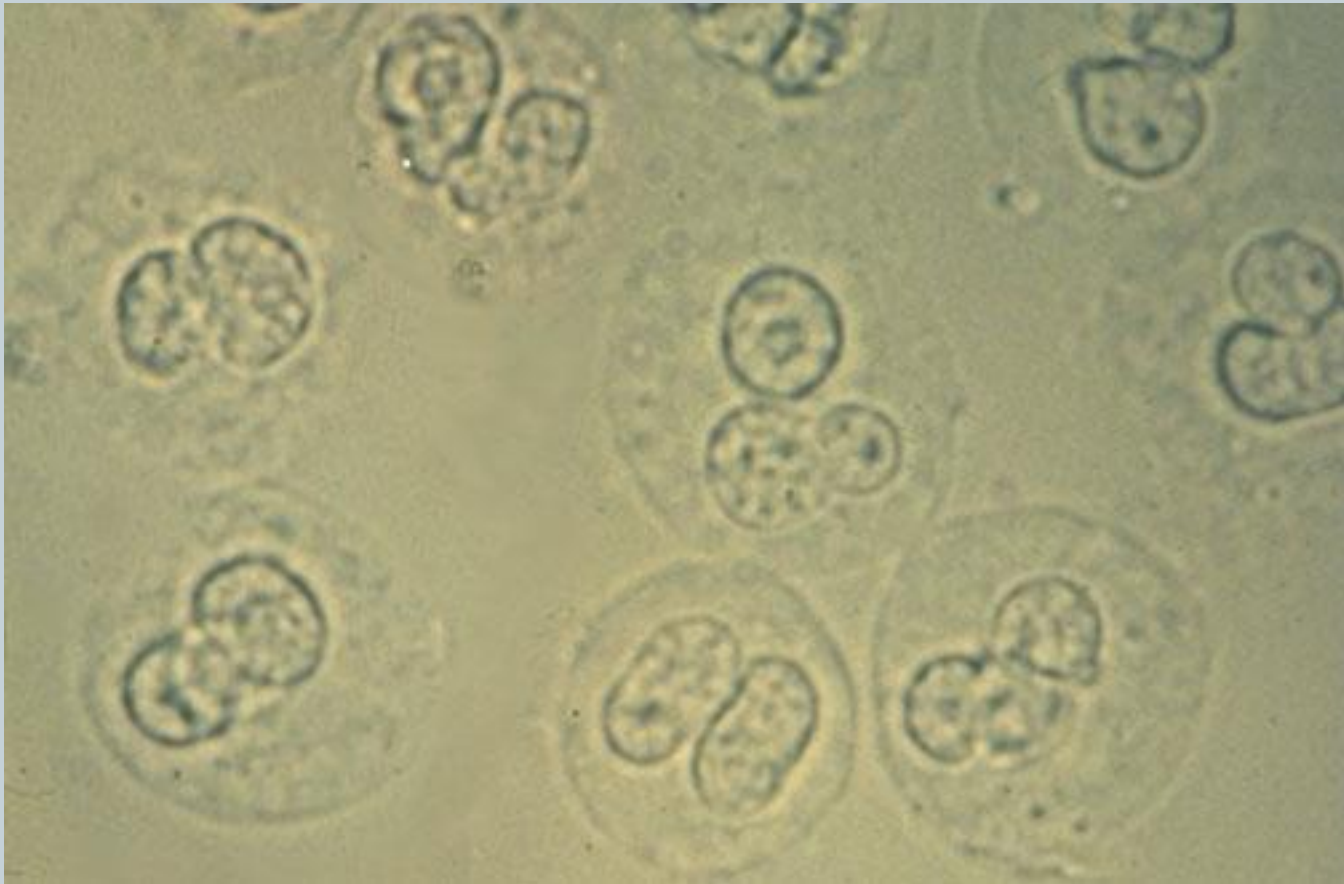
Leukocyturia

Norma: 2-5 w p.w.

- gdy > 5 – zakażenie lub proces zapalny w drogach moczowych

Leukocyturia (ropomocz)

34

Badanie osadu moczu

35

Jałowy ropomocz:

- Zakażenia atypowe (chlamydia, mycoplasma)
- Zapalenie gruczołu krokowego
- Przewlekłe zapalenie cewki moczowej
- Gruźlica nerek
- Kamica nerkowa
- Martwica brodawek nerkowych

Badanie osadu moczu

36

Komórki nabłonkowe cewek nerkowych

Norma:

nieobecne lub pojedyncze w polu wwidzenia

Występowanie:

- kłębuszkowe zapalenia nerek
- odmiedniczkowe zapalenia nerek
- ostra martwica cewek nerkowych

Badanie osadu moczu

37

Wąłeczki

odlewy światła cewek

białko + elementy komórkowe

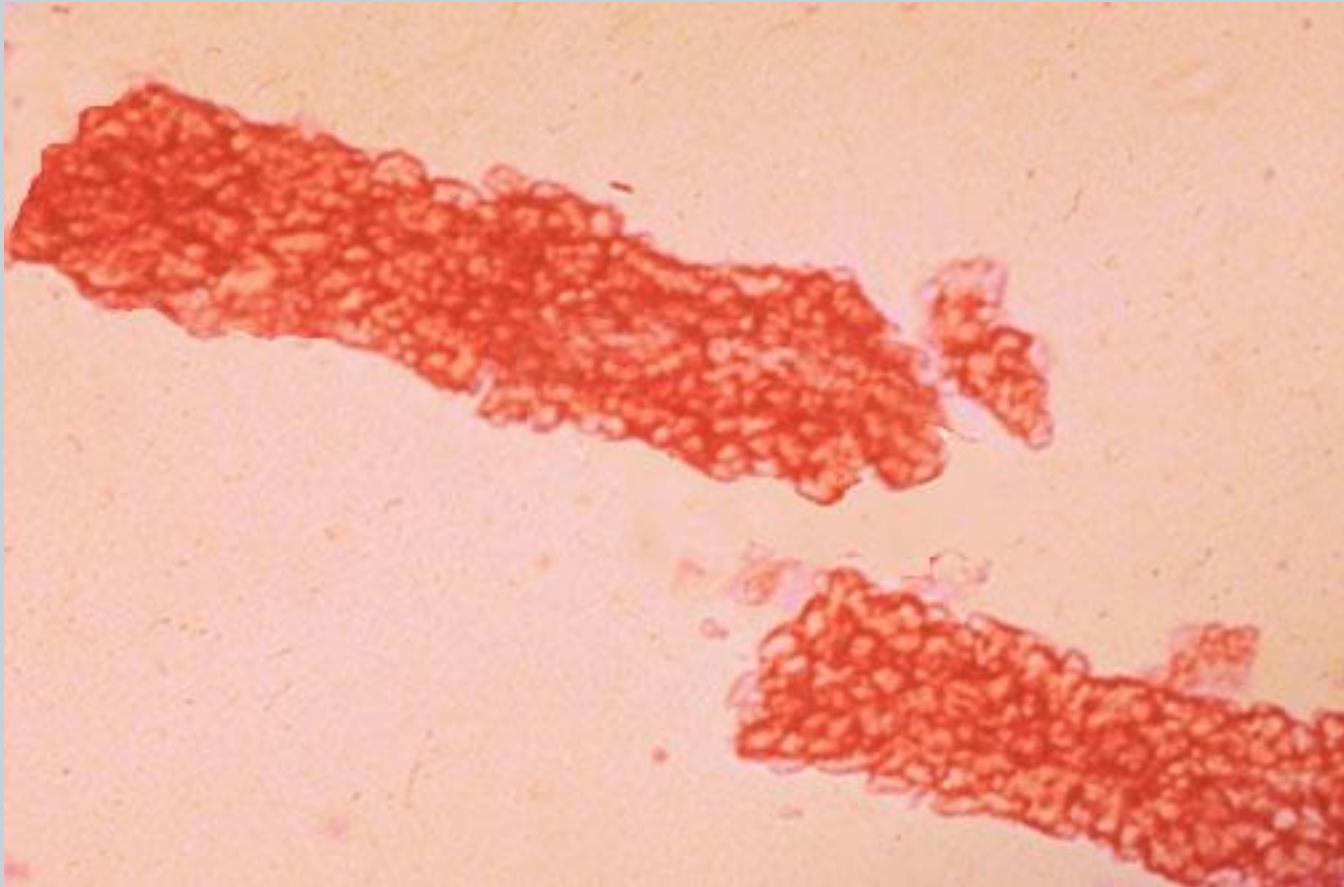
Badanie osadu moczu - wałeczki

38

erytrocytarne	białko + erytrocyty	KZN
leukocytarne	białko + leukocyty	ŚZN, często w OZN, KZN
nabłonkowe	białko + komórki nabłonkowe	ATN, KZN, ŚZN
szkliste	mukoproteinowa macierz bez komórek	bez patologii
ziarniste, woskowe	elementy zwyrodniałych komórek	typowe dla PNN

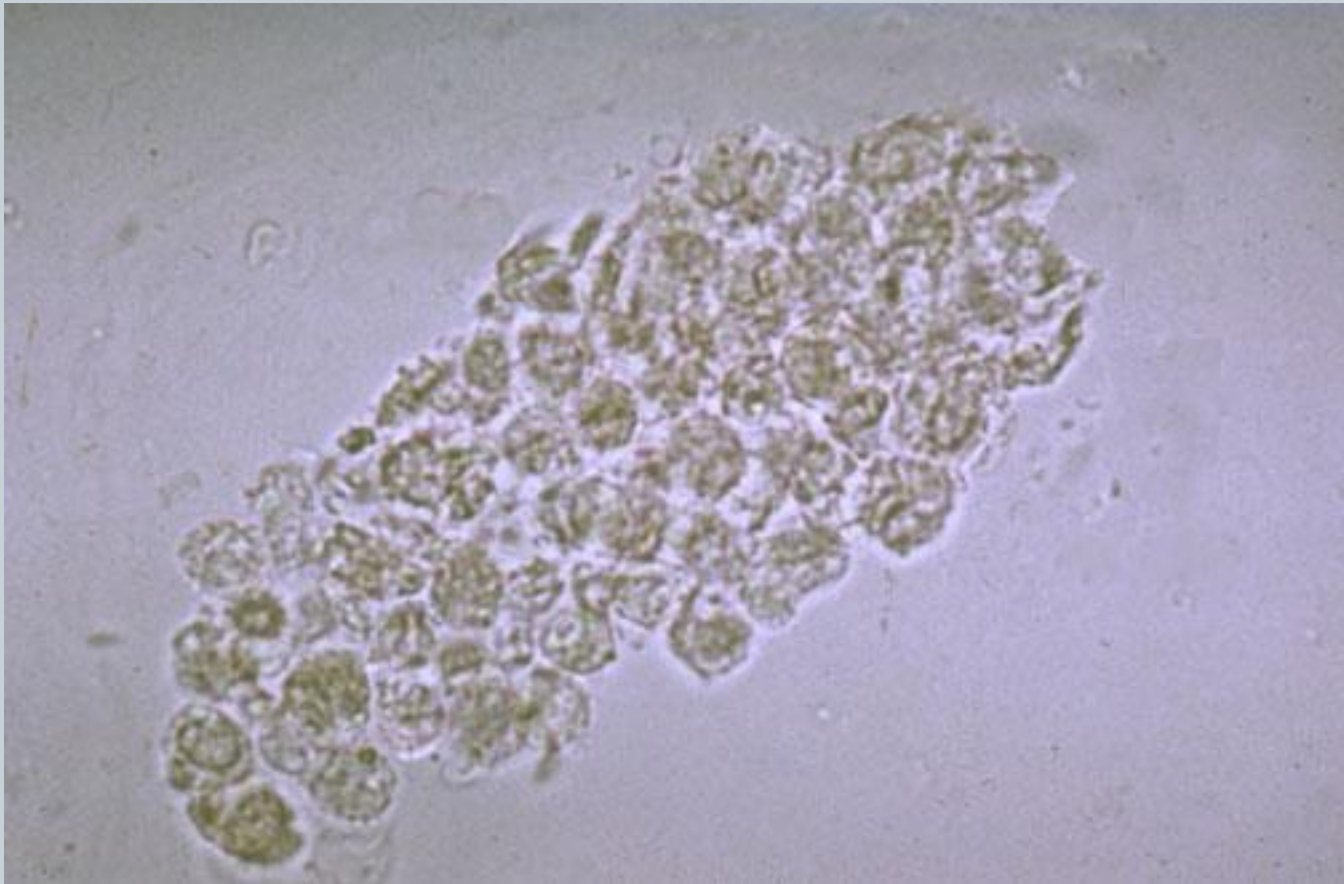
Walczki erytrocytarne

39

Walczki leukocytarne

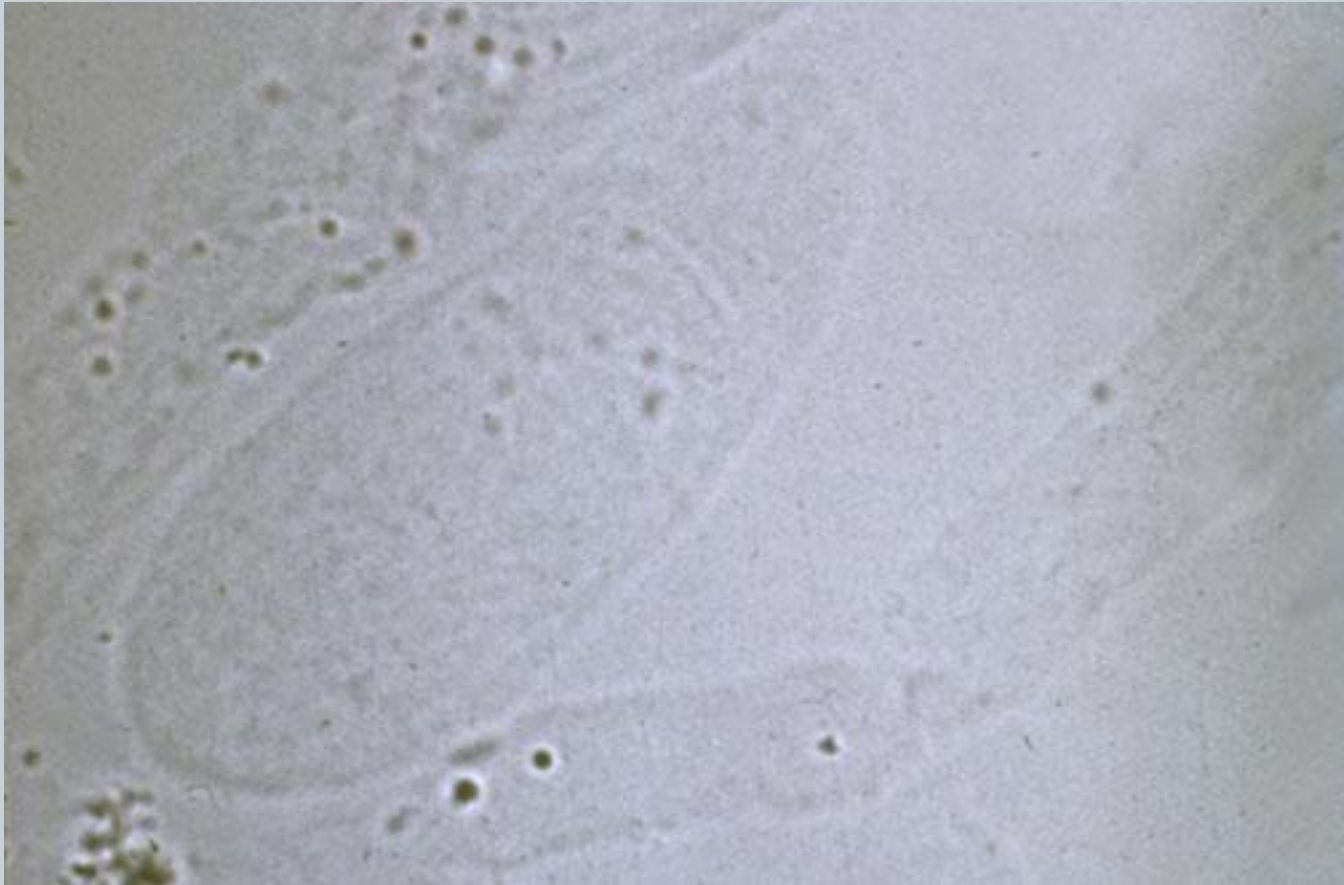
40

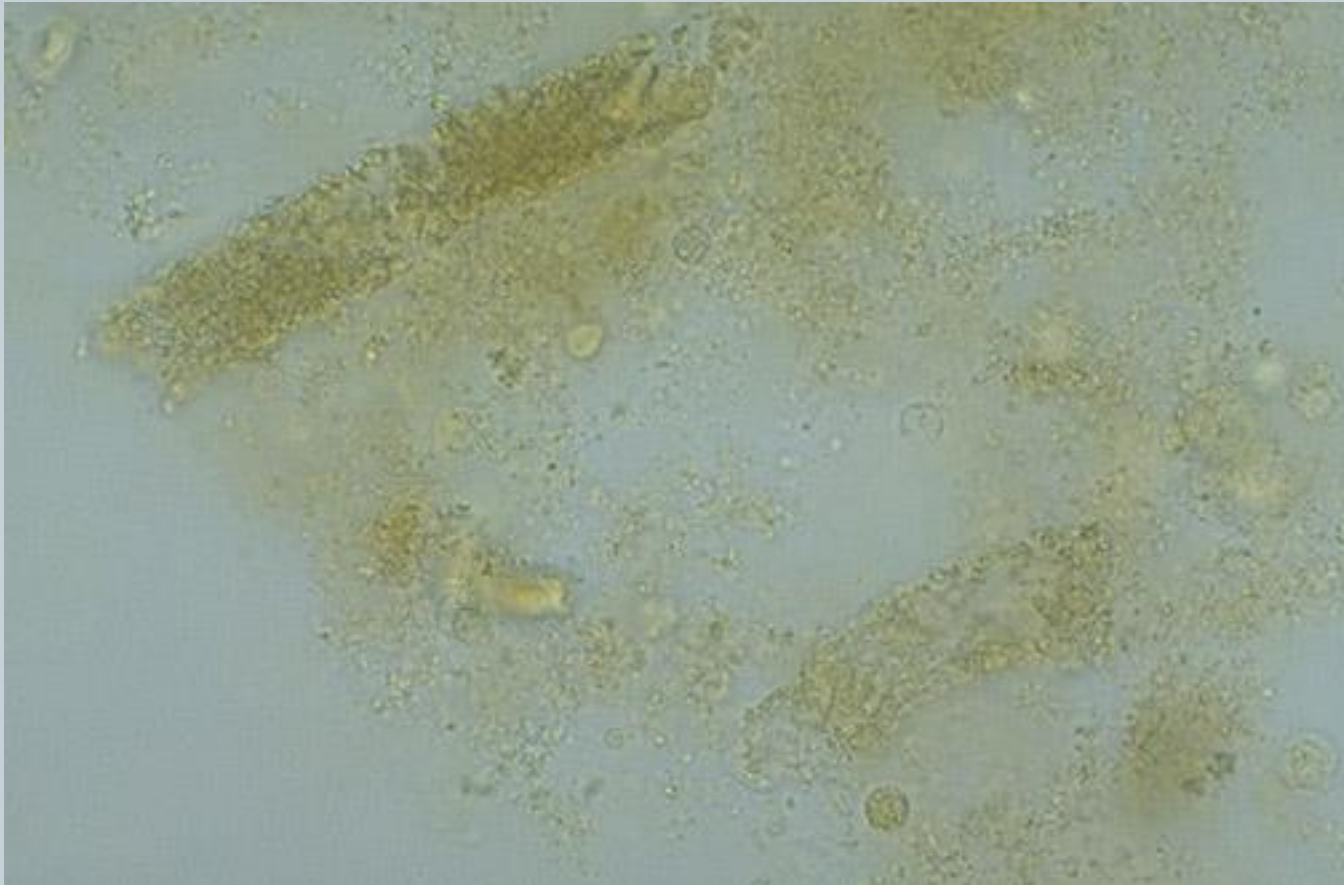
Waleczki szkliste

41

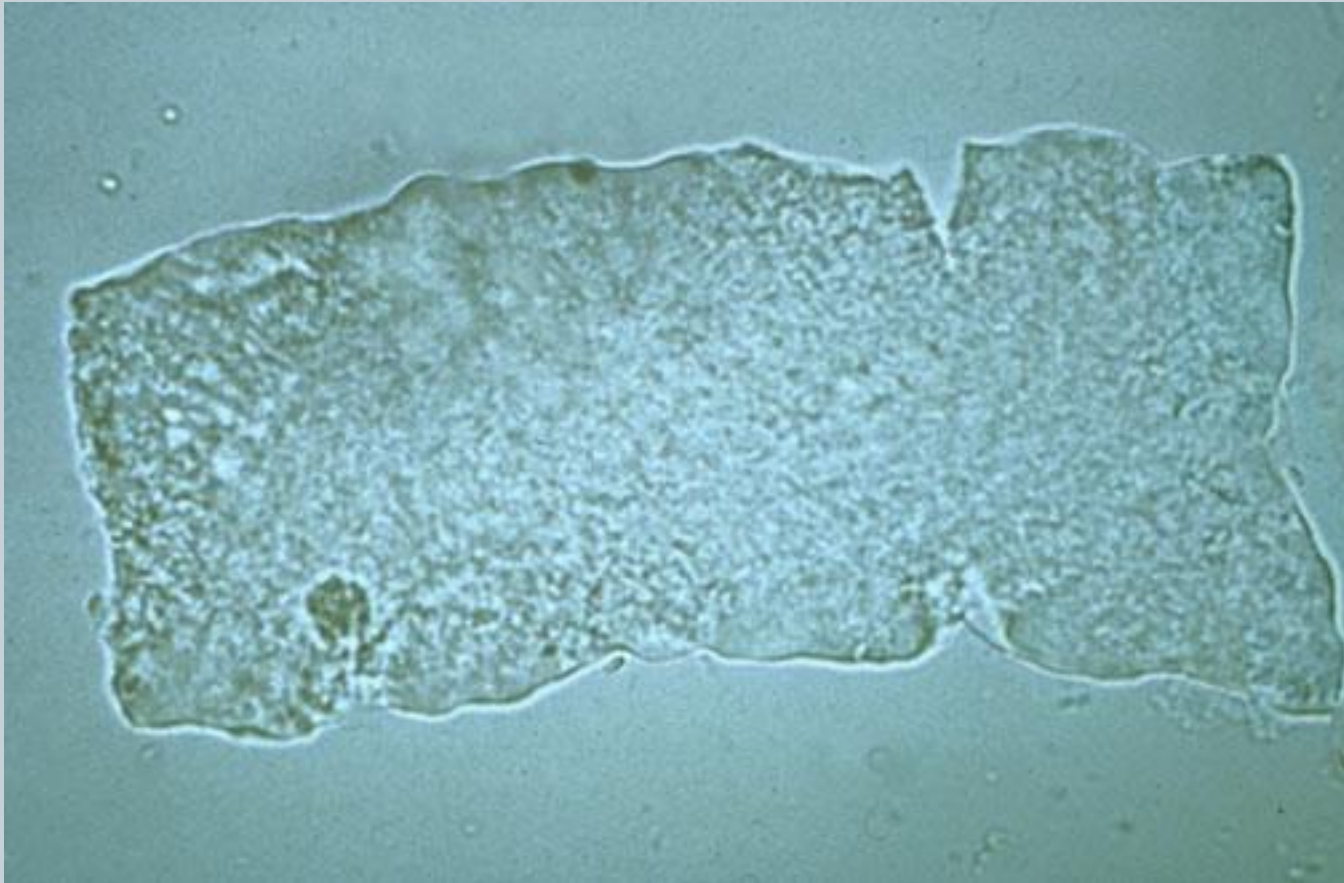
Wałeczki ziarniste

42

Walczki woskowe

43

Badania laboratoryjne

44

- **Morfologia** – niedokrwistość w niewydolności nerek
- **Elektrolity** – hipokaliemia w zwężeniu tętnicy nerkowej, hiperkaliemia w schyłkowej niewydolności nerek
- **RKZ** – alkalozja metaboliczna w zwężeniu tętnicy nerkowej, kwasica metaboliczna w niewydolności nerek
- **Mocznik i kreatynina w surowicy** – ocena wydolności nerek
- **Proteinogram** – podwyższenie gamma globulin w SLE, nowotworach marskości wątroby, podwyższenie alfa 2 globulin w stanach białkomoczu
- **Profil lipidowy osocza** – aterogenny w przewlekłej niewydolności nerek i zespole nerczycowym

Mocznik

45

- Swobodnie filtrowany w kłębuszku nerkowym.
- W stanach fizjologii 50 % wchłaniane zwrotnie.
- Określenie w surowicy krwi niemiarodajne w ocenie przesączania kłębuszkowego (GFR).

Mocznik

46

Wzrost stężenia mocznika w surowicy krwi:

- dieta wysokobiałkowa
- stany hiperkatabolizmu
- krwawienie do przewodu pokarmowego
- sterydoterapia
- uraz tkanek
- stosowanie tetracyklin

Kreatynina

47

Dobry, praktyczny, przybliżony wskaźnik GFR

- Kreatynina jest prawie w całości przesączana
- Niewielka, zmienna jej ilość może ulegać sekrecji cewkowej
- Wzrost stężenia kreatyniny z 1 mg/dl do 2 mg/dl powoduje spadek GFR ok. 50 %

Kreatynina

48

Wzrost stężenia kreatyniny:

- kwasica ketonowa
- leki hamujące cewkowe wydzielanie kreatyniny (cymetydyna, kwas acetylosalicylowy, trimetoprim)
- spożycie gotowanego mięsa

Kreatynina

49

Niskie stężenia kreatyniny:

- zmniejszona masa mięśniowa
- niedożywienie
- podeszły wiek
- dieta niskobiałkowa

Filtracja kłębuszkowa – GFR

50

Wzór Cockcrofta-Gaulta

$(140 - \text{wiek [lata]}) \times \text{należna m.c. [kg]}$
 $\text{stężenie Cr [mg/dl]} \times 72$

Dla kobiet x 0,85

Filtracja kłębuszkowa – GFR

51

Wzór MDRD – wersja pełna **(Modification of Diet in Renal Disease Study)**

$$\text{GFR}(\text{ml}/\text{min}/1,73\text{m}^2) = 170 \times \text{Cr}^{-0,176} \text{ [mg/dl]} \times \text{steż.azotu mocznika}^{-0,170} \text{ [mg/dl]} \\ \times \text{Alb}^{0,318} \times 0,762 \text{ (w przypadku kobiet)} \times \\ 1,180 \text{ (dla rasy czarnej)}$$

Filtracja kłębuszkowa – GFR

52

Uproszczony wzór MDRD

$$\text{GFR}(\text{ml}/\text{min}/1,73\text{m}^2) = 186,3 \times \text{Cr}^{-0,14} \\ [\text{mg}/\text{dl}] \times \text{wiek}^{-0,203} [\text{lata}] \times 0,742 \\ (\text{kobiety}) \times 1,21 (\text{rasa czarna})$$

Filtracja kłębuszkowa – GFR

53

Wzór CKD EPI

(Chronic Kidney Disease Epidemiology Collaboration)

$$\text{GFR} = a \times (\text{Cr}[\text{mg/dl}]/b)^c \times (0,993)^{\text{wiek}}$$

a – 144 (dla kobiet) lub 141 (dla mężczyzn),

b – 0,7 (dla kobiet) lub 0,9 (dla mężczyzn),

c – –0,329 (jeśli kobieta ma $\text{Cr} \leq 0,7$ mg/dl)

lub –1,209 (jeśli kobieta ma $\text{Cr} > 0,7$ mg/dl),

lub –0,411 (jeśli mężczyzna ma $\text{Cr} \leq 0,9$ mg/dl),

lub –1,209 (jeśli mężczyzna ma $\text{Cr} > 0,9$ md/dl).

Filtracja kłębuszkowa – GFR

54

Oszacowana wartość GFR
eGFR (MDRD)
jest najlepszym wskaźnikiem czynności nerek

Prawidłowa wartość GFR u młodych osób:
120 – 130 ± 20-25 ml/min/1,73m²

Po 20. – 30. r.ż.
prawidłowe średnie wartości GFR zmniejszają się
w tempie ok. **1 ml/min/ 1,73m² na rok.**

Biopsja nerki

55

Wskazania:

- zespół nerczycowy
- przewlekły białkomocz bez innych objawów chorobowych (ewentualnie współistniejący z HA)
- krwinkomocz – mikroskopowy trwający > 6 m-cy, masywny krwinkomocz, rodzinny krwinkomocz
- monitorowanie skuteczności leczenia niektórych nefropatii (FSGS, nefropatia SLE, nefropatia IgA)
- choroby układowe
- nerka przeszczepiona

Biopsja nerki

56

Wskazania:

- ostra niewydolność nerek – brak poprawy funkcji nerek po 3-4 tygodniach, niejasna przyczyna (odróżnienie ostrej martwicy cewek nerkowych od innych chorób nerek)
- przewlekła niewydolność nerek (zachowane zróżnicowanie korowo-rdzeniowe i wielkość >9,5 cm)

Biopsja nerki

57

Przeciwwskazania bezwzględne:

- brak zgody pacjenta
- zaburzenia krzepnięcia krwi
- infekcje nerek

Biopsja nerki

58

Przeciwwskazania względne:

- obecność jedynej czynnej nerki (z wyjątkiem nerki przeszczepionej)
- ektopowe położenie nerki
- nerka podkowiasta
- wysokie ciśnienie tętnicze
- brak współpracy chorego

Biopsja nerki

59

Przygotowanie chorego:

- pobyt w szpitalu
- określenie parametrów krzepnięcia (wskaźnik protrombinowy, INR, APTT, płytki krwi), morfologii, grupy krwi
- badanie moczu w celu wykluczenia zakażenia dróg moczowych
- kontrola RR
- ocena nerek w badaniu USG przed i w trakcie zabiegu

Biopsja nerki

60

Postępowanie z chorym po biopsji:

- konieczność pozostawania w pozycji leżącej przez 24 godz.
- monitorowanie RR i tętna po zabiegu w celu wykrycia ewentualnej hipowolemii w przebiegu krwotoku
- kontrola morfologii krwi następnego dnia rano, po biopsji nerki lub w dniu zabiegu w przypadku bólów brzucha, obniżenia RR etc.
- ocena próbek z każdej mikcji pod kątem krwimoczu

Biopsja nerki

61

Powikłania:

- krwawienie – najczęściej ustępujące samoistnie
- masywne krwawienie wymagające przetoczenia krwi, przezskórnej embolizacji tętnicy lub nefrektomii: 2,1 %
- przetoka tętniczo-żylna
- przetoka moczowa
- zgon 0,07 %

Biopsja nerki

62

Przy braku możliwości wykonania biopsji przezskórnej możliwa jest biopsja otwarta (blok operacyjny, znieczulenie ogólne).

Ocena biopsji w mikroskopie świetlnym, fluorescencyjnym i elektronowym

Badania obrazowe

63

- Ultrasonografia
- Renoscyntygrafia i renografia
- Urografia
- Cystografia mikcyjna
- Pielografia
- Tomografia komputerowa
- Rezonans magnetyczny
- Arteriografia i wenografia

Ultrasonografia

64

Ocena kory, rdzenia, piramid nerkowych, poszerzonego UKM lub moczowodu, przepływu krwi przez naczynia nerkowe

- Rozdzielczość 1 – 2 cm.

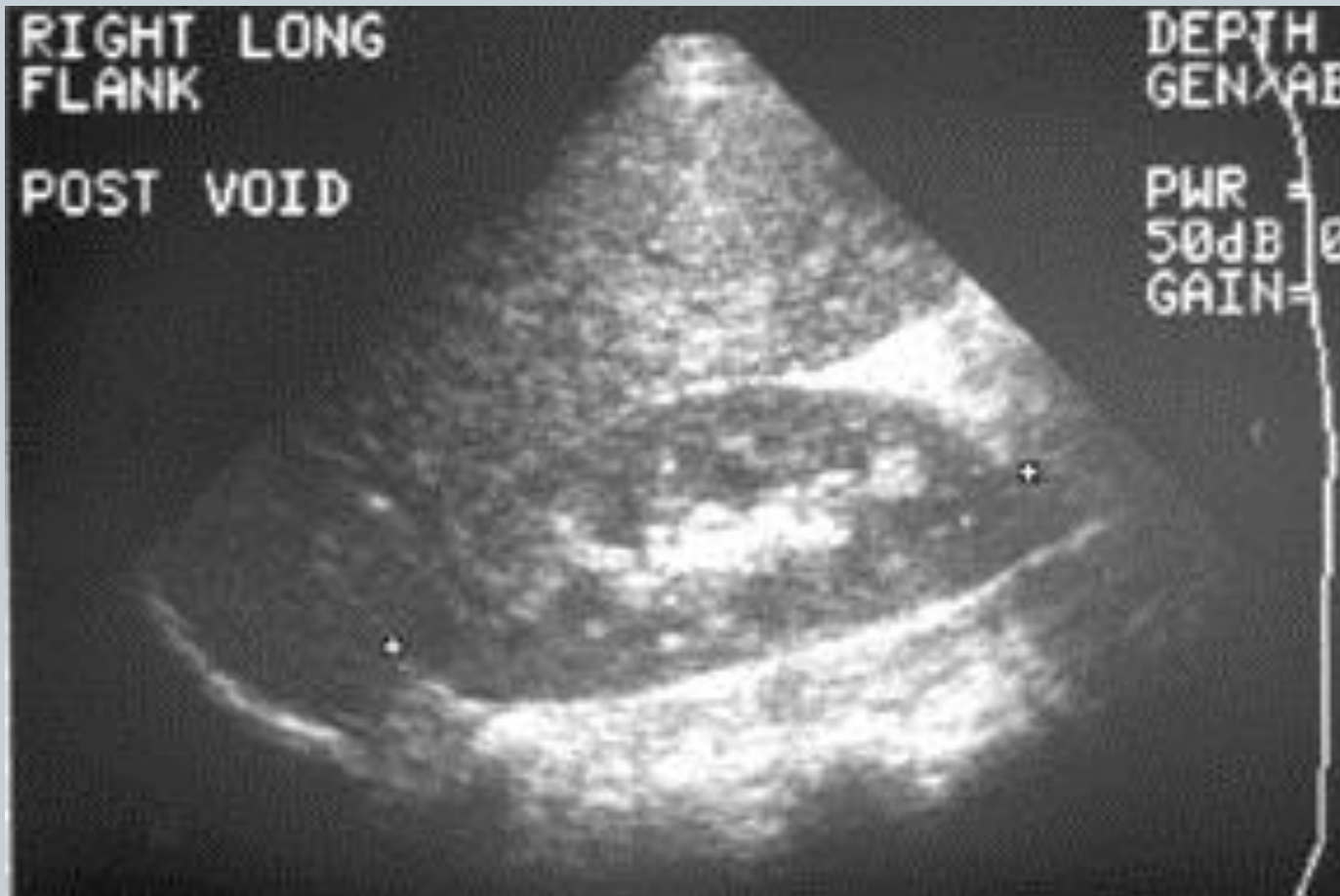
Patologia:

- dł. nerki <10-12 cm, różnica długości nerek > 1,5 cm.
- Zmiany hypoechogeniczne: torbiele proste chłoniaki, czerniaki, krwiaki, zawały.
- Złożone torbiele i guzy lite wymagają dalszej diagnostyki: tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, angiografii.

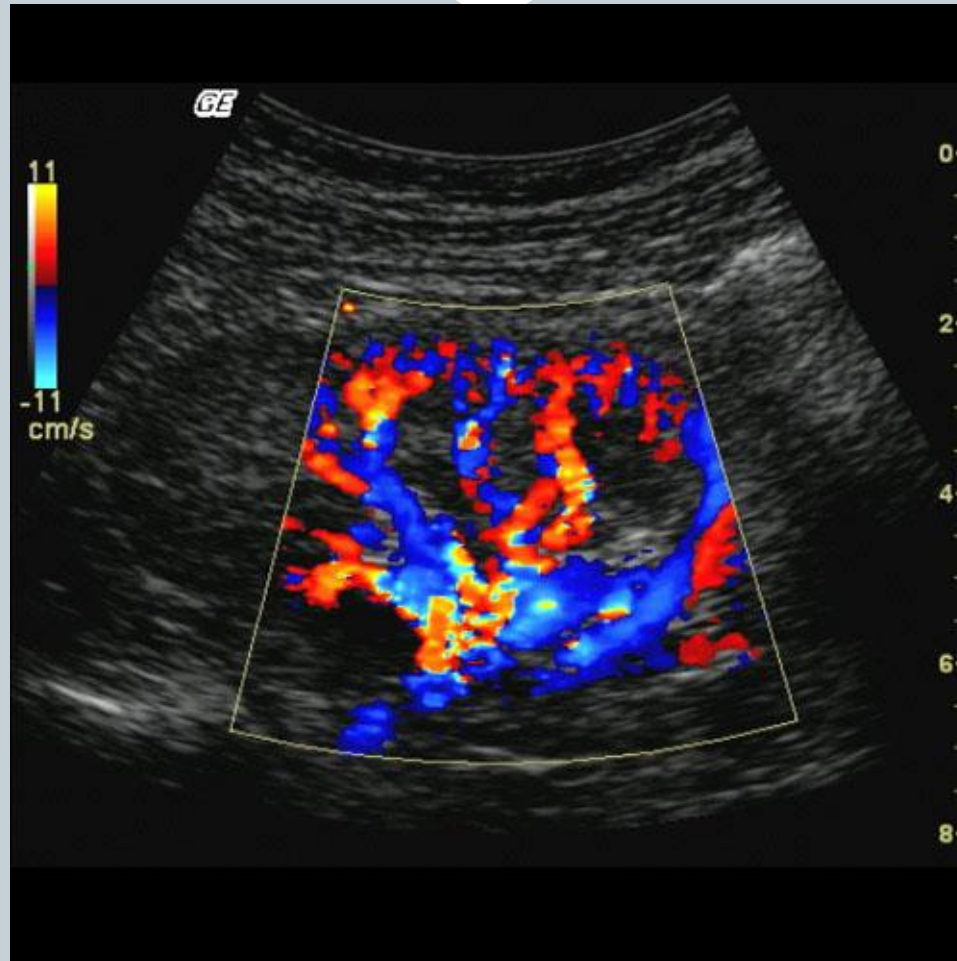
Ultrasonografia

65

Ultrasonografia

66

Ultrasonografia

67

Wskazania:

- Określenie wielkości nerek.
- Badanie przesiewowe w kierunku wodonercza.
- Ocena zmian litych.
- Ocena przestrzeni okołonerkowej pod kątem ropni lub krwiaków.
- Badanie przesiewowe pod kątem występowania autosomalnej dominującej wielotorbielowatości nerek.

Ultrasonografia

68

Wskazania:

- umiejscowienie nerki przed badaniem inwazyjnym
- ocena objętości zalegającego moczu (>100 ml),
- ocena wodonercza bez możliwości oceny znaczenia zastoju w drogach moczowych dla funkcjonowania nerki
- wsteczny odpływ pęcherzowo-moczowodowy
- ocena zakrzepu żył nerkowych (Doppler)
- ocena przepływu krwi przez nerkę (Doppler)
- ciąża

Renografia i renoscyntygrafia

69

Ocena kształtu i czynności nerek (GFR)

- Do oceny GFR
  - kompleks ^{99m}Tc z DTPA (kwas dwuetylenotrójaminopieciooctowy, swobodnie filtrowany w kłębuszku, nie jest reabsorbowany). Podając Furosemid w trakcie badania można ocenić ewentualny zastój moczu.
- Do oceny blizn w przebiegu OZN, refluksów p-m, zawału nerki – ^{99m}Tc z DMSA (kwas dwumerkaptobursztynowy, wiąże się z cewkami, pozwala ocenić zarysy czynnego miąższu nerek).

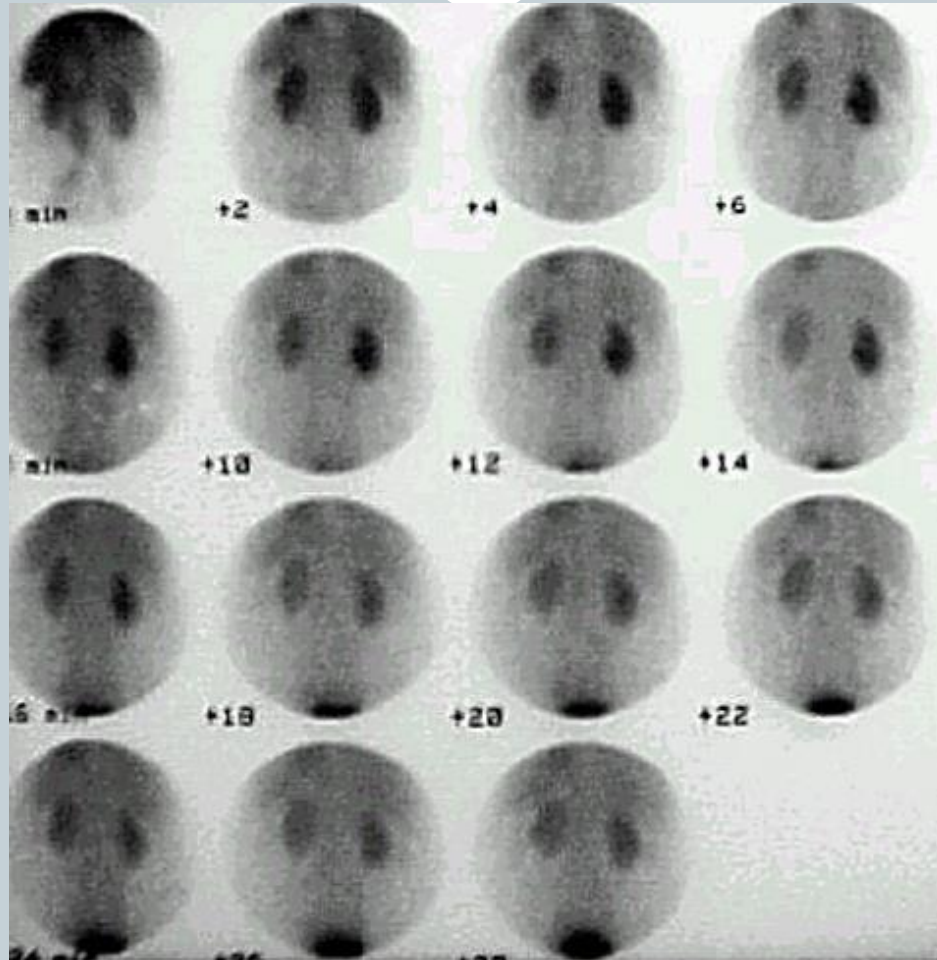
Renografia i renoscyntygrafia

70

- Do oceny przepływu osocza przez nerkę – MAG 3 (ortojodohipuran znakowany ^{131}J , wydziela się do cewek)
- Do oceny istotnego czynnościowo zwężenia tętnicy nerkowej u chorych z nadciśnieniem tętniczym – scyntygrafia z zastosowaniem kompleksu $^{99\text{m}}\text{Tc}$ z DTPA i/lub MAG 3

Renografia i renoscyntygrafia

71

Renografia i renoscyntygrafia

72

Wskazania:

- ocena czynności obu nerek i każdej z osobna
- podejrzenie niedrożności dróg moczowych
- ocena podejrzewananej blizny lub zawału
- diagnostyka nadciśnienia naczyniowo-nerkowego

Nieżyteczna, gdy $GFR < 15$ ml/min

Cystografia mikcyjna

73

Obrazuje pęcherz moczowy po podaniu środka kontrastowego przez cewnik
(pojemność pęcherza ok. 300 ml u osoby dorosłej)

Zdjęcie RTG wykonuje się w projekcji przednio-tylnej i obu skośnych.

Cystografia mikcyjna

74

Wskazania:

- wsteczny odpływ pęcherzowo-moczowodowy
- diagnostyka nawracających ZUM
- urazy pęcherza moczowego
- obecność przetok moczowych
- wady rozwojowe i inne anomalie cewki moczowej
- przed transplantacją nerki

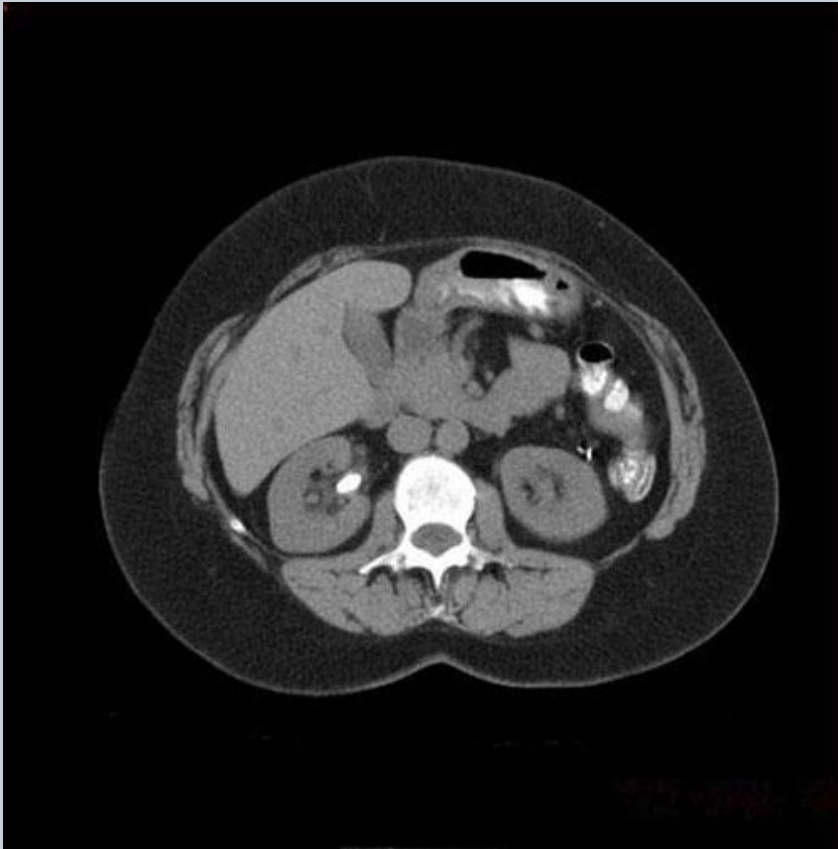
Tomografia komputerowa

75

Stosowana w dalszej diagnostyce
nieprawidłowości stwierdzanych na podstawie
USG lub urografii.

Tomografia komputerowa

76

Tomografia komputerowa

77

Badania bez kontrastu

podejrzenie krwotoku lub zwapnień.

Badania z kontrastem

środek cieniujący przesącza się przez kłębuszki nerkowe, zagęszcza w cewkach, uwidocznia:

- wielkość i zarys nerek
- zmiany mięsiste (nowotwory, torbiele)
- naczynia nerkowe
- moczowody

Tomografia komputerowa

78

Wskazania:

- dalsza diagnostyka guzów nerek
- uwidocznienie zwapnień w guzie
- ocena nieczynnej nerki
- ocena rozległości urazu nerki
- kontrola wzrokowa podczas biopsji lub aspiracji treści
- diagnostyka nadnerczowych przyczyn nadciśnienia

Rezonans magnetyczny

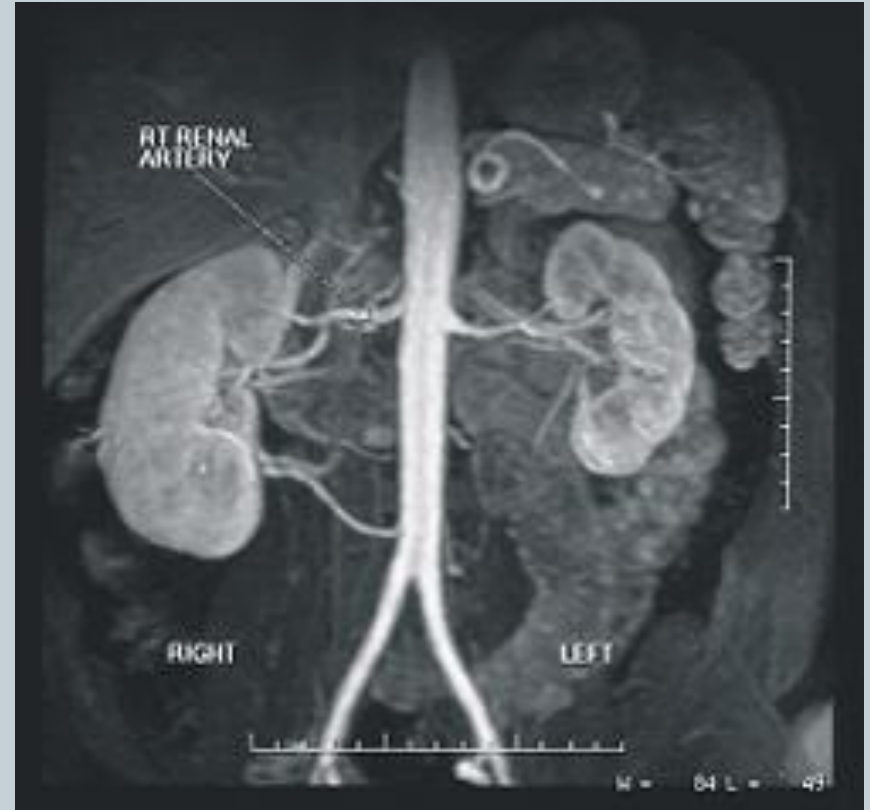
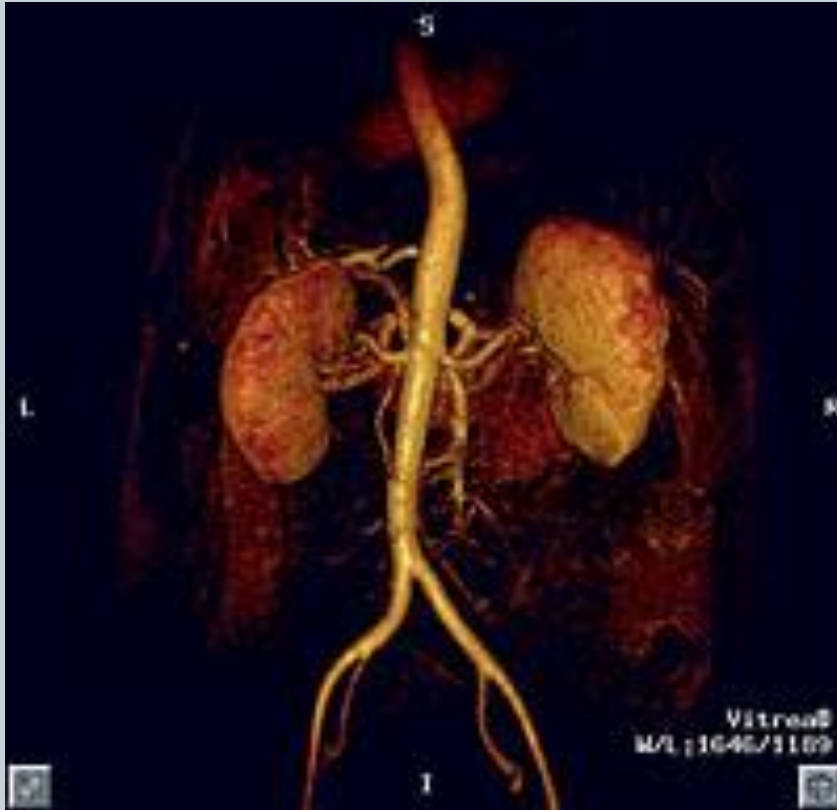
79

Wskazania:

- badanie uzupełniające TK w ocenie guzów nerek
- podejrzenie guza chromochłonnego nadnerczy (typowy obraz guza chromochłonnego)
- ocena zakrzepicy żył nerkowych
- badanie chorych uczulonych na środki cieniujące

Rezonans magnetyczny

80

Urografia

81

Obrazuje nerki i drogi moczowe
za pomocą RTG
po dożylnym podaniu środka kontrastowego

Urografia

82

Urografia

83

Wskazania:

- ocena wielkości i zarysu nerek
- diagnostyka nawracających zakażeń układu moczowego
- wykrycie i lokalizacja kamieni
- ocena podejrzewanej niedrożności dróg moczowych
- ocena przyczyn krwimoczu (nowotwory nerek i pęcherza moczowego)
- ocena wrodzonych anomalii
- przerost i inne zmiany gruczołu krokowego
- wstępna diagnostyka nadciśnienia naczyniowo-nerkowego

Pielografia

84

Obrazuje drogi moczowe, niezależnie od stopnia wydolności nerek, po podaniu środka kontrastowego bezpośrednio do miedniczki nerkowej przez odpowiedni cewnik

- pielografia wstępująca – w trakcie cystoskopii
- pielografia zstępująca – przez nakłucie miedniczki nerkowej pod kontrolą wzroku (USG, RTG, TK)

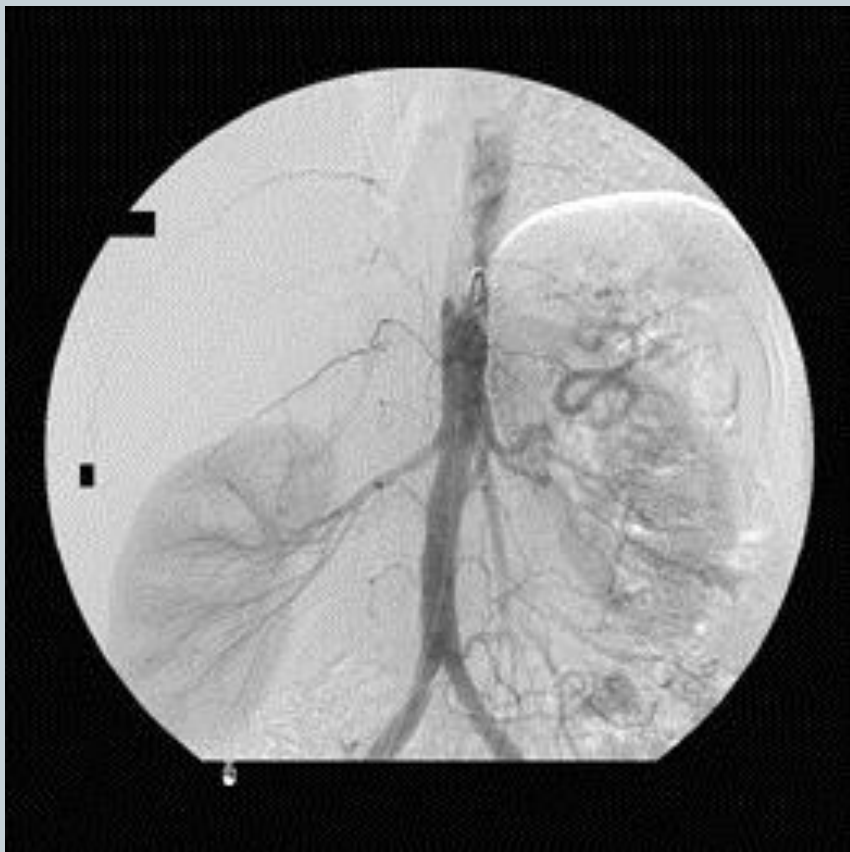
Pielografia

85

Arteriografia

86

Arteriografia, wenografia

87

Stosowana do oceny:

- zwężenia tętnicy nerkowej
- stwardnienia nerek
- zakrzepicy żył nerkowych
- zawału nerki
- guzów nerki

Badania radiologiczne

88

Zalety:

- cenna pomoc w diagnostyce chorób nerek

Wady:

- drogie
- ryzyko powikłań badań kontrastowych: ostra niewydolność nerek, zakrzepy naczyniowe, uczulenia, reakcje anafilaktyczne

Dziękuję za uwagę